דאָרט אויפ'ן שלאכטפעלד רוקען זיך די „טענקס" איבער דעם שונא'ס לאגער צושטערענדיג אהן רחמנות אלעס וואס עס קומט זיי אין וועג די ביקסען שיסען פון זיך ארויס דעם טויט און חורבן אויפ'ן שונא

און דא אין קענעדע ווערט יעדען איינעם געגעבען די מעגליכקייט דורך דער זיעג הלואה צו העלפען פארניכטען די „האנען" מיט אונזער געלד

מיר קאנען ניט אלע געהען אין די טרענשעס; מיר קאנען ניט אלע שיסען מיט א ביקס אדער העלפען אנלאדען א טענק; אבער מיר קאנען אלע קויפען וויקטארי באנדס

וואס הערט זיך מיט אייער געלד? העלפט עס צו ברענגען א זיעג?

די צאהל באנדס וואס איהר וועט קויפען וועט באשטימען וויפיעל איהר וועט העלפען קעמפען

ארויסגעגעבען פון קענעדע'ס זיעגס הלואה קאמיטע
אין דער קא־אפערירונג מיט דעם פינאנץ מיניסטער
פון דער דאמיניאן פון קענעדע

אין נעץ פון ווייסער שקלאפעריי

א ראמאן פון דעם אידישען ארבייטער לעבען אין אמעריקא

פון אלבערט עדווארדס (אידיש פון יוסף קרינגער)

(50־טע פארזעצונג.)

ארום צעהן מינוטען האבען זיי אזוי פארבראכט אין אן אינטימען געשפרעך. זיי האבען איהר אלעס דערצעהלט ווי די לאגע איז, און געגעבען די בעסטע האפנונגען אויף ערפאלג. דאן האבען זיי דער זעהען דעם אויפזעהער געהענדיג צו זיי.

„אפשר ווילט איהר עפעס האבען צוגעשיקט פון שטאדט?" האט וואלטער צום סוף זי געפרעגט.

„איך וואלט געוואלט האבען עפעס צו לעזען וועגען סטרייקס און סאציאליזם," האט יעטא געבעטען ביי לאנגמאנען.

„מיר האבען זעהר פיעל פארגעניגען געהאט פון דעם איצטיגען באזוך" האט וואלטער ערקלעהרט דעם אויפזעהער, „און מיר זענען אייך זעהר פיעל דאנקבאר, דערפאר וואס איהר ווייזט ארויס א ספעציעלע פריינדשאפט צו פריילין ראיעפסקי. וואלט איהר דען געהאט עטוואס דאגעגען איך זאל איהר צושיקען עטליכע ביכער צום לעזען?"

„זי קען זיך בענוצען מיט מיינע ביכער אויב זי פארלאנגט עס".

„דאס איז, באמת, זעהר פריינדליך פון אייער זייט, אבער דאס זענען א פאר ספעציעלע ביכער וואס איך וויל איהר צו שיקען".

„איך האב גאר ניט דאגעגען", האט דער אויפזעהער ענדליך צוגעשטימט, „שיקט זיי אויף מיין נאמען, אבער ניט קיין צייטונגען".

אזעלכע צערטליכע קושען ווי די פון מאדאם קארנער און אזא הייסע פריינדשאפט ווי די פון וואלטער לאנגמאן האט יעטא נאך אין איהר לעבען ניט געפיהלט א חוץ דאן, ווען זי איז געזעסען אויפ'ן פאטערס שויס. זייער באזוך האט אויף איהר מורא'דיג געווירקט. טרעהרען זענען געפאלען פון איהרע אויגען וועלכע זענען געקומען פון א פארביטערט הארץ, אבער וועלכעס איז געמאכט געווארען ווייך פון דער דאזיגער אינטימער פריינדשאפט, און דער געדאנק דאס אויף יענער זייט פון'ם „ריווער," דארטען אין שטאדט זענען פאראן אזעלכע פריינד איהרע וועלכע נעהמען אן איהר קריוודע. „אך! וואס פאר א וואונדערבארע מענשען דאס זענען", האט יעטא געטראכט ביי זיך.

דאס שיפעל איז אבגעפאהרען און יעטא האט דערזעהען ווי מאדאם קארנער מאכט צו איהר מיט'ן נאזטיכעל.

ווען מאדאם קארנער האט זיך אוועקגעזעצט האבען זיך איהר געשטעלט די טרעהרען אין די אויגען.

„דענקט איהר אז זי וועט אלע מאהל גלויבען אין איהרע איצטיגע איבערצייגונגען?" האט די מאדאם געפרעגט ביי וואלטער'ן.

לאנגמאן איז איבערראשט געווארען פון אט דער דאזיגער פראגע. ער האט נאך קיינמאהל ניט געהערט מאדאם קארנער געבען ווייכען דאס ווארט „גלויבען". געוועהנליך האט ער זי געקאנט פאר א בריליאנטענעם ציניקער.

„איך פארשטעה ניט אייער פראגע".

„א, איהר פארשטעהט שוין גאר גוט. וועט זי האבען אין זיך דאס וואס די פראפעסיאנעלע ליגער רופען אן „ווינט", אויסדויער, גענוג אויסצושטעהען און פארבלייבען א רעוואלוציאנערקע? א סאציאליסטקע? אונזער לעבען איז זעהר א לאנגער מהלך, און אויפ'ן וועג געפינען זיך זעהר פיעל שטרויכלונגען — וועט זי קאנען אויסהאלטען?" . . . א מינוט שפעטער האט זי ווייטער א זאג געטהון, „א איך האב אז יא עס איז וואונדערבאר! איך האב אז זי וועט ניט פארנארט ווערען פון עטוואס אנדערש קיין איינציגע זאך אויף דיעזער וועלט האט ניט אזוי פיעל די ווערטה ווי גלויבען — וואס שווייגט איהר עפעס די גאנצע צייט?"

„איך —"

„אה, איהר זענט איבערראשט צו הערען פון מיר אזעלע רייד — אבער איך פארלאנג פון אייך איהר זאלט האבען מיט מיר אביסעל איינזעהעניש — אמאהל, אמאהל איז דאס געווען" — האט זי אנגעפאנגען אויסצוגיסען איהר פארביטערט הארץ. „דענקט איהר דען אז עס זענען פאראן אזעלכע מענשען וואס האבען אין זייער יוגענד קיינמאהל קיין גלויבען ניט געהאט? איך בין אויך אמאהל געווען א מיידעל. עס איז געווען א צייט ווען אויף מיין נשמה האט זיך ניט געגונען קיין איינציגער שפרענקעלע „שטויב", איהר מעגט אייך פארשטעלען דאס אמאהל האב איך געטרוימט פון אנפאנגען שרייבען א גרויסע נאוועלע פון אמעריקאנישען לעבען; אמאהל פרואוו איך מיך טרייסטען מיט דעם וואס צו זיין באשעפטיגט אין א צייטטונג איז געווען צו שווער פאר מיר איך וואלט געדארפט ערגעץ אוועקוואנדערען — פאלען אויף די קניען און דאנקען די געטער וואס איך בין ניט געבוירען געווארען א וועסטען ־ מאכער. איך האב ניט געהאט גענוג מוטה — ניט גענוג אויסדויער —איך האב פארקויפט מיין נשמה.

— ווען דאס שיפעל וועט אנקומען אין שטאדט אריין בעט איך אייך מיט מיר אין מיין אויטאמאביל אריינצופאהרען אין „שערי'ס" אויף טיי. איהר וועט מיר פארשפארען צו געהען דארטען אין דער גרויסער געזעלשאפטליכער אינסטיטוציע, מיט וועלכער אמעריקא גרויסט זיך אזוי שטארק — די היים — איך וואלט אייך איינגעלאדען, אבער עס וואלט געווען א באליידיגונג. דארט איז פאראן א גרויס צימער אנטקעגען דעם אויטאמאביל וועג — פול מיט גאטהישען מעבעל מאנכע זאכען זענען געמאכט געווארען נאך אין מיטעלאלטער און מאנכע אין מילוואקיע בערט האט א גרויסע ליעבשאפט צו גאטהישען מעבעל. אונזער היים קוקט אויס עפעס ווי א מין מוזיאום פון פאיאצען. אמאהל, בין איך געווען אן אמת'ע פרוי, און האב געארבייט צווישען אמת'ע מענער און האב געהאט געדאנקען. אבער דאס איז געווען שוין אזוי לאנג צוריק. דאס איך האב כמעט אלעס פארגעסען. די דאזיגע וועסטען ־ מאכערקע מיט איהרע גרויסע פארחלומ'טע אויגען מיט אזא היסען גלויבען האט מיך דערמאהנט אן דעם וואס איך האב אמאהל אליין אין מיר פארמאגט"

דאס שיפעל האט זיך אבגעשטעלט.

„זייט ניט אזוי דערשראקען פון מיין מעלאדראמאטישען אקט. קומט אריין אין שערי'ס און איך וועל אייך דערצעהלען פונ'ם לעצטען „סקאנדאל". א סך וועל איך מוזען אויסלאזען ווארום מען קען עס פשוט ניט פארברענגען אויף די ליפען"...

„וועלען מיר זיך אפשר אבשטעלען אויפ'ן וועג צו נעהמען די ביכער פאר יעטא'ן?"

אין יענער נאכט האט לאנגמאן ארויס גענומען איינע פון זיינע געדרוקטע בויגענס און פארצייכענט מאדאם קארנער'ס גלויבען און עס אוועקגעלייגט צווישען זיין קאלעקציע

דעם אנדערען פריהמארגען האט יעטא ערהאלטען פונ'ם אויפזעהער א פעקעל מיט ביכער. אויף מאנכע האט לאנגמאן צוגעשריבען א פאר ווערטער, און אין די זעקס טעג וואס איהר איז נאך פארבליבען צו זיצען האט יעטא געמאכט זעהר א גוטען געברויך פון די דאזיגע ביכער.

(פארזעצונג קומט.)

ISBELL, PLANT & CO.
מעמבערס פון סטאק עקסטשיינדזש
ספעציאליסטען אין „מייניננ"
שיקט נאך א פרייען בריעף וועגען
קענעדער מיינינג נייעס
סטענדערד באנק בילדינג
טאראנטא, מאנטרעאל.

פערקיופיין גאלד קעמפ
די לעצטע אינפארמאציעס קענט איהר קריגען ווען איהר וועט זיך סובסקרייבען פאר דעם פערקיו־פיין העראלד.
סוימה פערקיופיין, אנטעריא.
פרייז פאר קענעדע $1.60. פערא־ייניגטע שטאאטען $2.60 א יאהר.

באארד רום סוירוויס
די פרייז באארד אין אונזער באארד רום ווייזט איצט גלייך
די פרייזען פונ'ם ניו יארק סטאק עקסטשיינדזש
די ניו יארקער קורב עקסטשיינדזש
די טאראנטא סטענדארד עקסטשיינדזש
מיר וועלען זיין צופריעדען אז איהר וועט זיך בענוצען מיט אונז באקוועמליכקייטען. פרייוועט ווייערס פערבינדען אלע אפיסעס אין טאראנטא — ניו יארק — פילאדעלפיא, האמילטאן און לאנדאן
KEMERER, MATTHES & CO.
108 BAY STREET - - - - TORONTO

וואס הערט זיך אין האמילטאן

פון אונזער קארעספאנדענט יונה ל. שעכטער.

די אפיציעלע ערקלעהרונג פון דער ענגלישער רעגירונג, דאס פאלעסטינא וועט געגעבען ווערען צום אידישען פאלק אלס א אידען ־ שטאאט האט גרויס שמחה ארויסגערופען צווישען די האמילטאנער אידען. אלע אידען אהן אויסנאהמע צו וואס פאר א ריכטונג זיי געהערען זענען מלא שמחה. פון די ציוניסטען איז דאך אבגערעדט, ביי זיי איז גאנץ זיכער דאס אין קורצען וועט די ענגלישע ארמעע בעזעצען ירושלים און דאמיט האבען פראקטיש פערנומען גאנץ פאלעסטינא. די איינציגע וואס זענען נאך ניט אין גאנצען צופריעדען און אביסעל פעסימיסטיש, זענען די פועלי ציון. זיי ווילט זיך עפעס ניט גלויבען דאס, דאס פערשפרעכען זאל ניט צוריק געצויגען ווערען צוליעב פאליטישע אדער אנדערע אומשטענדען. זיי פרעהען זיך מיט דער בשורה, און ציטערן ביים געדאנק דאס עס קען זיך אויסלאזען מיט גאר ניט. — אין דער זעלבער צייט ווערען געמאכט פארבערייטונגען צו פייערען דאס ווידער אויפלעבען פון'ם אידישען פאלק אין זיין אייגענע היים, נאטירליך וועט גאר ניט געטהון ווערען ביז מעהר איינצעלהייטען וועלען אנקומען.

די בעציהונגען צווישען דעם קענעדער פאלקס פערבאנד און די דייטשע אידען זענען זעהר אנגעצויגענע. עס פעהלט ניט פיעל, נאך איין ציה און די סטרונע וועט פלאצען. פיעלע דענקען דאס אויב אן עפענטליכער קריעג צווישען די אידישע זעלבסט געקרוינטע פיהרער פון איין זייט, און די מעהר צאהל אידען פון דער אנדער ער זייט איז אונפערמיידליך, דאן זאל עס וואס שנעלער פארקומען, און איין מאל פאר אלע מאל די עטליכע אידען אונשעדליך מאכען.

דער יעצטיגער סכסוך איז ארויסגעקומען צוליעב א באזאר וואס דער פערבאנד האט בעשלאסען צו ארגאנזשירען.

דער פערבאנד האט ערוועהלט א קאמיטע צו קריגען אן ערלויבניש פון דעם סיטי מעיאר פיר דעם באזאר.

די קאמיטע איז אוועק צום מעיאר און געפועל'ט א „פערמיט" פיר נעקסטען פעברואר. דעם צווייטען טאג קריעגט דער טשערמאן פון דער קאמיטע א בריעף פון מעיאר, ער, דער טשערמאן זאל צוריק ברענגען דעם פערמיט ווייל עס קען זיין דאס ער דער מעיאר וועט דורכפאלען אין די נעקסטע שטאדטישע עלעקשאנס, און פאלגליך קען ער דערפאר ניט געבען א [illegible] בלאפט זיי און אום זיך צו איבערצייגען אויב זייער חשד איז בעגרינדעט, געבעטען צו ענדערען די צייט פון פעברואר ביז ענדע דעצעמבער. זעהענדיג דאס ער איז אריינגעפאלען, האט ער גלייך מודה געווען, דאס ער קען ניט געבען דעם פערמיט, ווייל א קאמיטע האט איהם בעזוכט און געבעטען דעם „פערמיט" ניט צו בעוויליגען.

עס זענען אויך דערמאהנט געווארען נעמען פון פערזאנען וואס זענען געקומען אין נאמען פון פאלק פאדערען דאס צוריקרופען פון דעם פערמיט. אבער צוליעב פערשידענע אורזאכען קענען די נעמען ניט פערעפענטליכט ווערען. יעדער ווייס ווער זיי זענען, און פון אלע זייטען ווערט געפאדערט דאס דער פערבאנד זאל דורך דער פרעסע עפענטליך ערקלעהרען ווער די עטליכע אידען זענען וואס „קליימען" צו פערטרעטען אלע אידען אין האמילטאן. ערקלעהרען דאס דער פערבאנד איז פערטראטען פון אלע אידישע קערפערשאפטען אין האמילטאן מיט דער אויסנאהמע פון א 20 אידישע „דייטשען". געוויס וועט עס קיין כבוד ניט ברענגען, עס וועט אבער אונטערהאקען די פליגעלען פון די זעלבסט געקרוינטע אידישע פערפיהרער.

דער פערבאנד האט נאך דערווייל ניט אויפגעגעבען דעם פלאן צו ארגאנזשירען א באזאר, עס וועט אבער מוזען אנ [illegible] פאר אן ערפאלג, א דאנק די שוועריגקייטען וואס די געגנערס האבען, און וועלען פערשאפען.

צוליעב „קאנסקריפשאן" און פאלגליך אן ענדערונג אין די גוטע צייטען וואס האמילטאן האט געהאט פיר די לעצטע 2 יאהר, ווערען די וועכענטליכע קאלעקשאנס פאר די מלחמה קרבנות וואס א וואך ווייניגער. מיטלען אונצוהאלטען וועט ניט העלפען. דער יקרות שטייגט אונגעהיער, א סך פערדיענערס זענען געדרעפטעט און די וואס בלייבען קריגען ניט אזוי פיעל ארבייט ווי בעפאר. און די אידישע מלחמה קרבנות ליידען אויך דורך דעם.

עס געהט אן א בעוועגונג צווישען עטליכע אידען, צו ארגאנזשירען א אידישען קעמפיין צו סובסקרייבען די האמילטאנער אידען מיט 100 טויזענד דאלאר „וויקטארי באנדס".

פיר נעקסטע וואך וועט פערהופט ווערען א מיטינג צוליעב דיזען צוועק, און די איניציאטארס זענען זיכער מיט אן ערפאלג, א געוויסע אידישע פירמא וויל ביישטייערען 50 טויזענד דאלאר, אויב נאך 50 טויזענד וועלען געשאפט ווערען.

[illegible] טהעאטער פערשטעלונג און באל האט אריינגעבראכט איבער 80 דאלאר פראפיט. עס איז אויפגעפיהרט געווארען דער „גט" פון שלום עליכם, און דער עולם איז זעהר צופריעדען.

א דאנק דער מיטהילפע פון מרס. שאליד, מיס בוכהאלטער און מרס. שעכטער, און די מעמבערס פון דער שולע איז דער סקעטש געווען א גרויסער ערפאלג. איבערהויפט האבען די קינדער פון דער שולע איבערראשט דעם עולם מיט זייער פיין זינגען און דעקלאמירען. עס ווערען שוין געמאכט פארבערייטונגען פיר א צווייטע אונטערנעהמונג וואס זאל שטאטפינדען אנהויב יאהר.

אין אלגעמיין געפינט זיך די שולע אין א גוטען צושטאנד.

דער פעראיין האט איבערגענומען טרייע 38 מעמבערס, און די שולע ווערט בעזוכט פון 35 קינדער טעגליך.

וואס אנבעלאנגט די סיסטעמע פון לערנען איז עס דאך אנערקענט אלס די בעסטע מעטהאדע און פאלגליך ערלערנען די קינדער אין דיעזער שולע מעהר אין 2 מאנאטען ווי אין די חדרים פאר א גאנץ יאהר.

דער „מיליטערי סוירוויס" געזעץ איז אין האמילטאן שוין באלד ערלעדיגט.

(פארזעצונג אויף פייזש 5)